

حسادت

پرسش: به چه شکل باید با حسادت مقابله و مبارزه کرد؟

فهرست مندرجات

- ۱- مقدمه
- ۲- تعریف حسد
- ۳- فرق حسد با غیبه
- ۴- فرق حسد با غیرت
- ۵- عوامل پیدایش حسد
 - ۵.۱- خیانت و زشتی باطنی
 - ۵.۲- احساس تهی و خواری کردن
 - ۵.۳- روحیه خود خواهی و خود ستایی
 - ۵.۴- روحیه دشمنی
- ۶- شیوه های درمان حسادت
- ۷- پانویس
- ۸- منبع

مقدمه

پاسخ:
حسادت در همه کارها وجود دارد، نه تنها در مورد یک شوهر و چند زن. مراد «حسادت» در تمام معانی است. این یک مرض است، لذا باید یک علاجی برای آن باشد، و باید علاج آن را به شکلی به دست آورد.
برای پاسخ به پرسش ریشه های **حسد** و شیوه های درمان آن، دانستن مطالب زیر لازم است:
تعریف حسد؛ فرق حسد با **غیبه** و **غیرت**؛ ریشه های پیدایش حسد، شیوه های از بین بردن آن.

تعریف حسد

حسد روحیه خواری و **خود کم بینی** است که فرد **حسود** در خود می بیند که به دنبال آن آرزو می کند که **نعمت** واقعی یا خیالی را که فرد دیگر دارد، نداشته باشد، حال چه آن نعمت واقعی یا خیالی را خود داشته باشد یا نداشته باشد یا به او برسد یا نرسد. [۱] [۲] [۳].

فرق حسد با غیبه

غیبه روحیه ای است که در پی آن فرد می خواهد نعمت و **کمالی** را که دیگری دارد، مثل آن را داشته باشد، بدون آن که آرزوی نابودی آن را در دیگری بنماید. [۴]

فرق حسد با غیرت

غیرت روحیه ای است که به دنبال آن، فرد خواهان نداشتن زشتی و بدی از فرد دیگری است. [۵]

عوامل پیدایش حسد

پیدایش حسد، عوامل گوناگونی دارد که هر یک به تنهایی هم می توانند باعث پیدایش حسد شوند، لذا بسته به کمی یا زیادی این عوامل، حسد زدایی از سختی و آسانی برخوردار است. اینک برخی از آن عوامل را تذکر می دهیم:

← خیانت و زشتی باطنی

روحیه عده ای این گونه شکل گرفته است که نمی توانند دارایی مادی و معنوی را در دیگری ببینند.

← **احساس تهی و خواری کردن** یعنی چون در خود احساس خواری و کوچکی می کند، نمی تواند کمال یا خوبی ای را در دیگری ببیند.

← روحیه خود خواهی و خود ستایی

چون می خواهد فقط خودش مورد **ستایش** باشد و مشهور گردد، نابودی عوامل آنها را در دیگری خواهان است.

← روحیه دشمنی

چون نسبت به فرد مورد حسادت، دشمنی دارد، نمی خواهد دارایی ها و زیبایی های او را ببیند.

شیوه های درمان حسادت

۱. فکر کردن در ضررهایی که حسد بر روح و روان دارد: چون حسود همواره در غم و غصه خواهد بود، زیرا نعمت های الهی نسبت به دیگران هم همیشگی است و هم بی شمار و او در این آتش نگرانی و افسردگی می سوزد.
۲. فکر کردن در مورد ضررهایی که معصومین (علیه السلام) برای دین و آخرت حسود بیان کردند که برخی از آنها را بیان می کنیم: حسد آفت دین، از بین برنده ایمان، باعث خروج از ولایت و دوستی ذات حق تعالی، دشمنی با کارهای خداوند، موجب عدم قبولی طاعت و توبه و شفاعت، و از بین برنده خوبی ها و منشأ بسیاری از گناهان است. [۶] [۷] [۸] [۹]
۳. تقویت ایمان نسبت به ذات حق تعالی و صفات و افعال او، و این که او هر دارایی، خوبی و زیبایی روحی و دنیوی و اخروی که به هر فردی داده است به خاطر رحمت، عدالت، حکمت و امتحان می باشد و بداند که اگر فردی از آنها بی بهره است بر اساس حکمت های الهی مانند امتحان و یا بالا بردن درجات روحی و اخروی و... است.
۴. بدست آوردن روحیاتی که در ضدیت با منشأ حسد هستند؛ یعنی به جای زشتی باطنی، پاکی و گستردگی درونی داشته باشد. به جای احساس تهی و کوچکی از دارایی دیگران، عزت و کرامت نفس داشته باشد؛ به جای خود خواهی و خود ستایی، خدا خواهی، خداشناسی و فروتنی؛ و به جای دشمنی، دوستی با دیگران را پیشه خود سازد.
۵. رفتاری خلاف مقتضای حسادت انجام دهد: به جای نگرانی خوشحالی؛ به جای ترش رویی، خوش رویی و به جای بدگویی، تعریف نماید به گونه ای این نوع رفتار ها ادامه یابد که مایه دوستی و مهربانی شود.
۶. راز و نیاز داشتن با ذات حق تعالی، که هم بی نیاز است و هم بی نیاز کننده؛ راز و نیاز، بهترین و موثرترین شیوه برای از بین بردن بیماری ها روحی و روانی مثل حسادت می باشد. امام سجاد زین العابدین و سید الساجدین (علیه السلام) در راز و نیازش با ذات حق تعالی، عرضه می دارند: خداوندا به تو پناه می برم از طوفانی شدن حرص و شعله ور گردیدن خشم و غالب شدن حسادت. [۱۰]

پانویس

۱. ↑ چهل حدیث امام خمینی ره، ص ۱۰۵.
۲. ↑ معراج السعادة مرحوم نراقی، ص ۳۴۷.
۳. ↑ کیمیای سعادت غزالی، ج ۲، ص ۱۲۶.
۴. ↑ معراج السعادة، ص ۳۴۷.
۵. ↑ همعراج السعادة، ص ۳۴۷.
۶. ↑ کافی، ج ۲، ص ۳۰۷.
۷. ↑ وسائل الشیعه، ج ۱۵، ص ۳۶۶.
۸. ↑ مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۱۸.
۹. ↑ کیمیای سعادت و معراج سعادت، بحث حسادت.
۱۰. ↑ اللهم انی اعوذ بک من هیجان الحرص و سورة الغضب و غلبه الحسد». صحیفه سجادیه، ص ۵۶. کان من دعائه (ع) فی الاستعاذة من المکاره و سینی الاخلاق و مذام الافعال.

منبع

راسخون.

رده‌های این صفحه: [اخلاق اسلامی](#) | [ردائل اخلاقی](#) | [حسادت](#)